

Ens proposem...

Redactar instruccions d'ús responsable de la roba, destinades a ser difoses en anuncis i cartells per a adolescents d'un centre educatiu.

Abans, però, ens cal...

Millorar el bagatge lèxic referit al vestit i formular preguntes per debatre sobre l'ús de la roba.

I després, podem...

Comentar els elements no lingüístics que acompanyen un anunci o un cartell per fer-lo més pròxim i entenedor.

Parlem-ne

Passem la vida, dia rere dia, enmig de roba i vestits. Si en podem dir, de coses...!

Millorar el bagatge lèxic a l'entorn de la roba

1. Escolliu una de les activitats següents i feu una llista de les peces de vestir que hi associeu per dur-la a terme. Llegiu la llista al grup classe i demaneu que identifiquin l'activitat triada.

e

- **Activitat:** *passar uns dies de càmping.*
- **Peces de vestir:** *sac de dormir, estora, vestit de bany, mitjons esportius, xancletes, ulleres de sol, gorra, boina o visera, roba interior de recanvi, tovalloles, etc.*

Ballar sardanes.

Construir un mur.

Ser convidat en un casament.

Ser diable d'un correfoc.

Pintar una estança.

Passar un dia a la platja.

Sortir de viatge turístic durant una setmana.

Fer exercici en un gimnàs.

Practicar la natació en una piscina pública.

Menar un hort.

2. Definiu d'una manera creativa tres paraules de cada una de les llistes següents, i després llegiu en veu alta les definicions que heu escrit als companys i companyes perquè les identifiquin:

e

- *gorra*

Hi ha qui la porta del revés, per no cremar-se el clatell.

Noms

- barnús
- botó
- brusa
- caputxa
- elàstics
- pedaç
- pitet
- sivella
- tirants
- trau

Verbs

- brodar
- cosir
- eixamplar
- embastar
- esbandir
- escurçar
- estendre
- plegar
- prisar
- sargir

Adjectius

- acampanat
- ajustat
- apedaçat
- arromangat
- cenyit
- cordat
- creuat
- entallat
- folgat
- prisat

Materials

- cotó
- cuir
- fil
- llana
- niló
- pell
- punt
- seda
- vellut
- lli

3. Aparelleu les frases fetes amb les definicions corresponents.

Aixecar la camisa.

Anar amb una sabata i una espadenya.

Anar conill.

Anar de vint-i-un botó.

Anar-se'n a fer punyetes.

Canviar de camisa.

Estirar més el braç que la màniga.

Fer mans i mànigues.

Haver-hi roba estesa.

Quedar-se per vestir sants.

Ser una casa de barrets.

Viure de gorra.

Anar molt mudat o mudada.

Enganyar.

Esforçar-se.

Fer despeses per damunt de les possibilitats.

Fer-se malbé una cosa, desaparèixer.

Haver-hi gent que no ha de sentir el que es diu.

No haver de pagar les despeses que algú genera.

No portar gens de roba.

Ser un prostíbul.

Variar radicalment de manera de pensar.

Vestir de manera descurada.

Quedar-se solter o soltera.

Parlar de l'ús de la roba

4. Feu-vos les preguntes que teniu a continuació, responeu-les i preneu nota de tot allò que hàgiu de menester per instruir nois i noies en edat escolar sobre l'ús i l'aprofitament de la roba.

On guardes la roba que no és de temporada: a l'armari, en un bagul, en caixes, en calaixos...?

On estens la roba: al terrat comunitari, al balcó, a la terrassa, a la finestra, enlloc?

Recordes alguna anècdota divertida en què intervingui un vestit?
Per exemple: no tenir roba apropiada per a una festa, passar calor o fred per no portar la roba adequada, sortir al carrer sense adonar-se que es porta una peça del revés, etc.

Has portat mai vestits típics d'alguna festa religiosa o popular: primera comunió, casament, ball típic, representació teatral, carnaval...? Explica'ns l'experiència.

En què convé fixar-se més a l'hora de comprar roba per vestir-se: en la comoditat, l'originalitat, la qualitat, la moda, les marques, l'estil propi...?

Et fa res portar roba que ja han portat altres persones com ara germans, parents o amics?

Què es pot fer amb la roba usada? N'hi ha que la llencen als contenidors. N'hi ha que la donen a familiars i amics. N'hi ha que la regalen a organitzacions humanitàries...

Es podria destinar la roba usada, més del que es fa actualment, a finalitats socials? Com s'hauria de fer per conscienciar-nos-en?

Ús de la partícula *pas*

- Prohibir o advertir de manera rotunda:
*No ho rentessis **pas**!*
- Negar una part del que s'ha dit:
*Van recollir molta roba, però no **pas** tota la que calia.*
- Negar coses sobreenteses:
*No m'esperis **pas**, aquesta tarda. He d'anar a la tintoreria.*
- Preguntar sobre quelcom insegur:
*No tens **pas** un xal negre, per deixar-me?*

Usos de *ningú, res, cap, gens, enlloc, mai*

- S'usen amb sentit positiu en frases interrogatives, directes o indirectes:
*Hi ha **res** de nou, avui?*
- En sentit negatiu, es poden reforçar amb la partícula *no*:
***Mai no** ho hauria dit!*

Usar adequadament la partícula *pas*

5. Contesteu negativament les preguntes següents usant la partícula *pas*:

e

- *Vindràs disfressada, a la festa? No hi vindré **pas**!*

- a Puc deixar-te aquestes sabates, si vols...
- b A quina hora quedem per anar de rebaixes?
- c Tens roba usada per donar?
- d Usen colorants ecològics, en aquesta botiga?
- e Són d'un dissenyador local, aquestes sabates?

Saber usar la doble negació i els sentits positius o negatius de *ningú, res, cap, gens, enlloc, mai, etc.*

6. Substituïu les partícules destacades en color per una altra de similar que no variï el sentit de la frase.

e

- *ningú* ⇒ *alguna persona*
- *Hi haurà ningú que es posi aquest vestit?* ⇒
Hi haurà alguna persona que es posi aquest vestit?
- *Jo dubto que hi hagi ningú que es posi aquest vestit.* ⇒
Jo dubto que hi hagi alguna persona que es posi aquest vestit.

A

- Sabeu si el president dirà **res** sobre l'associació Roba per a Tots?
- Encara no se sap si el president dirà **res** sobre l'associació Roba per a Tots.

B

- Vols dir que hi haurà **cap** sabata que faci conjunt amb aquest vestit?
- No sé si hi haurà **cap** sabata que faci conjunt amb aquest vestit.

C

- Tindrem **gens** de temps per cosir les disfresses?
- Pregunten si tindran **gens** de temps per cosir les disfresses.

D

- Trobaran **enlloc** corbates platejades?
- Desconec si venen corbates platejades **enlloc**.

E

- Has anat **mai** a una festa d'etiqueta?
- Voldria saber si algú ha anat **mai** a una festa d'etiqueta.

7. Substitueix el símbol per la forma adequada d'entre les de la llista següent:

ningú	res	cap	gens	enlloc	mai no
mai	ningú no	res no	gens no	enlloc no	cap no

- No has vist per aquí, que porti unes ulleres de sol?
- Tu que ho has regirat tot, no has vist una bufanda verda?
- tinc per deixar-vos!
- trobo ombrel·les com les que feien abans!
- Hi havia convidat que portés barret?
- portava un vestit tan modern com el seu!
- Sabeu si queda de veta com aquesta, al magatzem?
- Vols que t'hi faci més, en aquest vestit?
- Hi has comprat , en aquesta botiga?
- em posaria una samarreta com aquesta.

Practicar la referència pronominal

8. Per parelles, formuleu les preguntes de la llista 1 a un company o una companya, que les haurà de respondre substituint el símbol pel pronom o la combinació pronominal que hi correspongui: en acabat, comproveu les solucions. Després, intercanvieu els papers amb la llista 2 de la pàgina següent.

Llista 1

Aprenent

A

- Ja ha estrenat els pantalons?
- Qui no podrà entrar a la discoteca?
- Em deixaràs el xal rosa pel casament?
- Vas portar talons alts tota la nit?
- Com m'arreglaràs aquest estrip?
- Què dius que t'has comprat?

Aprenent

B

- Sí va posar el cap de setmana per sortir.
- Els portin sabates esportives!
- I tant, dona, ja deixaré.
- Sí, em va destrossar els peus!
- cosiré una butxaca i ni es notarà.
- Oh, una camisa preciosa, els botons fan conjunt amb els pantalons!

Solució: a) se'l; b) qui / que; c) te'l; d) la qual cosa / cosa que / fet que; e) t'hi; f) de la qual.

Per parelles, formuleu les preguntes de la llista 2 a un company o una companya, que les haurà de respondre substituint el símbol pel pronom o la combinació pronominal que hi correspongui: en acabat, comproveu les solucions.

Llista 2

Aprenent

- a) –Què dius que li va passar a la Dolors?
 b) –De quins pantalons parles?
 c) –Vas comprar el vestit al poble?
 d) –Decidit! Em compraré el vestit negre!
 e) –Encara no ets aquí? Si que camines a poc a poc...
 f) –Què han fet els nens aquesta tarda?

Aprenent

- a) – va trencar el tirant del vestit en plena festa!
 b) –Els pantalons parlo són aquells de punt negre.
 c) –Sí, al costat mateix de la casa estiuem.
 d) –Oh, doncs ja deixaràs pel sopar amb el Jan!
 e) –Uf, és que les sabates vinc em fan un mal...!
 f) –S'han disfressat de pirates i han passat d'allò més bé!

Solució: a) Se li; b) de què/dels quals; c) on/en què; d) me'l; e) amb què/amb els quals; f) s'ho.

Repasar la pronúncia de la r

9. Afegiu algun exemple més de paraules amb *r* final muda i després llegiu la llista en veu alta.

■ Paraules que acaben amb el sufix *-ar*, que significa 'grup, plantació':

alzinar	colomar	pinar		
---------	---------	-------	--	--

■ Paraules que acaben amb el sufix *-er* o *-or*, que signifiquen 'ofici':

cobrador	fuster	pescador	pintor	mariner
sabater	revisor			

■ Paraules que acaben amb el sufix *-or*, que significa 'mecanisme, eina...':

accelerador	ventilador	aspirador	despertador	obridor
encenedor	esborrador			

■ Verbs en infinitiu acabats en *-ar*, *-er* o *-ir*:

estimar	córrer	sortir	saltar	témer
dirigir	acabar			

10. Llegiu en veu alta les paraules de cada columna. Després llegiu les de cada fila fent atenció a la pronúncia de la *r* final.

No es pronuncia la <i>r</i> final	Es pronuncia la <i>r</i> final	No es pronuncia la <i>r</i> final	Es pronuncia la <i>r</i> final
carter	amor	por	pur
solter	honor	robar	bar
pastor	horror	tocar	car
senyor	enyor	dir	gir
foscó	cor	agafar	far
calmar	mar	castor	motor

Informem-nos

Tenen història les peces de vestir? Coneixem organitzacions solidàries que recullen roba?

Llegir per informar-se

11. Llegiu el text i responeu les preguntes que teniu a continuació:

- Quins arguments es donen per afirmar que el model actual de producció tèxtil no és bo?
- Quins plantejaments s'aconsella que ens fem abans de decidir-nos a comprar roba nova de trínca?
- Què se'ns recomana, en cas de decidir comprar roba nova?

PETITES IDEES PER GARANTIR UN GRAN FUTUR

La roba és una necessitat bàsica, i alhora una expressió cultural i de la nostra pròpia personalitat. El model de producció actual, però, la converteix en un altre dels elements que exhaureixen els recursos de la Terra (per l'extracció i síntesi de materials, pel consum d'energia per al transport a llargues distàncies), augmenten la contaminació (per l'ús de tints amb metalls pesants i tractaments químics) i mantenen les desigualtats Nord-Sud (per exemple, amb el sistema de fabricació en *maquiles*, empreses de confecció instal·lades en zones del Planeta sense obeir obligacions fiscals ni complir legislacions laborals). Disposem, doncs, de motius que animen a ser més conscients de què comprem i què deixem de comprar.

El consum irresponsable de roba també provoca una generació excessiva de residus: es calcula que cada persona consumeix i rebutja entre 7 i 10 kg de material tèxtil cada any.

Davant la compra compulsiva, podem apostar per la compra meditada: realment necessito comprar aquesta peça? Puc arreglar peces que encara estan prou bé i transformar-les en peces *noves*? Puc cuidar més la roba que tinc perquè em duri més temps? Si després de reflexionar continuo necessitant roba nova, mirem si hi ha altres oportunitats diferents de la de sortir a comprar.

A les botigues de roba de segona mà, les botigues *gratis*, podeu portar-hi les peces que no vulgueu i alhora emportar-vos-en les que us agradin. També us podeu atrevir a intercan-

viar roba amb els nostres coneguts. Són maneres de renovar l'armari amb un mínim impacte ambiental. Si s'ha de comprar roba de nova confecció, la roba de productors locals, materials naturals i de factura més artesanal té un menor impacte sobre el Planeta, i la roba de comerç just contribueix a reequilibrar les desigualtats socials. En tot cas, pensem que sigui quina sigui la nostra aparença, la nostra manera de ser és el que realment és únic, i que pensar-s'ho dos cops abans de comprar permet alentir la roda del consum i fa que ens sentim bé amb la nostra roba en tots els sentits.

Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (adaptació)

Conèixer l'origen de mots

12. Trieu l'opció que correspongui d'acord amb la informació que aporta el text.

La roba - En l'antiguitat, la roba tenia molt més valor que als nostres dies: era escassa, difícil d'aconseguir i, per tant, un signe de distinció social. Era també, per descomptat, un bé desitjable i cobejat per bandits, pirates i assaltants de tota mena. Podia ser venuda a bon preu o regalada a la filla com a dot del matrimoni...

A l'inici *roba*, del verb llatí *robare*, significava 'tot allò que s'ha robat', i era equivalent a 'botí'. A poc a poc el terme acabà designant únicament els vestits i les teles de les cases. Antigament «m'han robat» equivalia a dir «m'han pres la roba». Ara ja no; seria la darrera cosa que s'emportarien d'una casa. Tot canvia, però el nom de *roba* ens continua mostrant aquest fet ben curiós.

Els pantalons - El nom ens ve de Venècia, on des del segle XVI es feien moltes obres a la Commedia dell'Arte. Un dels personatges més característics que apareixia en escena era Pantaleó, nom molt comú a Venècia, ja que sant Pantaleó, un màrtir

cristià, n'és un dels patrons. El personatge portava unes calces ajustades a les cames i lligades a la cintura. Les obres de la Commedia van recórrer mig Europa. Alguns comerciants anglesos, a finals del segle XVII, van relacionar el nom pantalons amb unes calces que des d'aleshores tants homes i tantes dones porten avui dia, tot i que els anglesos en diuen *trousers*. En l'actualitat, doncs, portem calces amb el nom d'un sant del segle IV.

Els jerseis i els pijames - El jersei és una peça de roba que abriga, feta generalment de llana. El nom ve d'una illa de l'Atlàntic, Jersey, al canal de la Mànega. Allà hi havia pastures de bous i es feia la llana que era enviada amb vaixells cap a Anglaterra ja des del segle XVI. Al pijama, també li ve el nom de l'anglès *pyjamas*, paraula portada del nord de l'Índia i del Pakistan i que en l'idioma hindustànic significa 'pantalons bombatxos', a l'estil dels pantalons que es portaven fa temps per aquelles terres.

1 Antigament, la roba...

- a) ... era de més qualitat.
- b) ... era un bé escàs.
- c) ... es regalava habitualment.

2 La paraula *roba*...

- a) ... sempre ha significat el mateix.
- b) ... ha canviat absolutament de significat.
- c) ... ha anat adaptant i restringint el significat.

3 Els pantalons...

- a) ... són un invent venecià del segle XVII.
- b) ... són les calces d'un sant del segle IV.
- c) ... prenen el nom d'un personatge de Commedia dell'Arte.

4 Jersei i pijama...

- a) ... són dues paraules d'origen anglès.
- b) ... són dues paraules procedents de la cultura anglosaxona.
- c) ... són una paraula anglesa i una paraula hindú.

Posem-nos-hi

Escrivim, resumim, uns consells pràctics per a l'ús responsable de la roba.

Proposar preguntes per a un debat sobre l'ús de la roba

13. Redacteu deu preguntes sobre l'ús responsable de la roba per comentar o debatre entre adolescents d'un centre educatiu. Poseu atenció en la seva idoneïtat, tant pel contingut com per la forma.

e

- En què cal fixar-se més quan es compra roba personal: en la comoditat, l'originalitat, la qualitat, la moda, la garantia de les marques, la publicitat, l'estil propi...?

Planificar el contingut de cartells instructius

14. Per grups, un cop repartits els temes generals dels cartells, redacteu cinc instruccions –breus i clares– sobre el tema que us correspon. Elaboreu també un eslògan que sintetitzi els vostres suggeriments.

Estudiem-ho

Amb els gerundis podem dir com s'han de fer les coses, i amb els sinònims, anomenar-les de diferents maneres.

Usar diferents estils de frases

15. Llegiu l'anunci i detalleu les modalitats oracionals que s'hi fan servir.

Cada ciutadà llença una mitjana d'entre 7 i 10 kg de roba cada any...

No us sembla que cal fer-hi alguna cosa?

Dipositeu la roba que no useu als contenidors de les organitzacions solidàries, si us plau.

Donar nova vida a la roba és molt fàcil!

Fer la concordança de participi

16. Feu la concordança del participi sempre que es pugui.

- Si que l'he fet bonal! Se m'ha descosit la vora dels pantalons!
- T'has fixat en la faldilla que porta? L'ha dissenyat ella mateixa!
- Han comprat els pantalons en una boutique de París.
- Han recollit roba i l'han portat a una associació humanitària.
- Els has cosit tu, aquests adornaments? Que bonics!
- Quines disfresses més originals! On les heu comprat?

Modalitats oracionals

- **Enunciativa**, per informar: *Em vesteixo a la moda.*
- **Interrogativa**, per obtenir informació: *Estan de moda, aquests vestits?*
- **Exhortativa**, per moure a l'acció: *Vesteix-te a la moda.*
- **Exclamativa**, per comunicar emoció: *Quin goig que fas, amb aquest vestit!*

Concordança de participi

El participi concorda amb el CD quan davant del verb hi ha el pronom *la, els, les, en* (i variants). La concordança no és obligatòria, però sí recomanable, en el cas dels complements femenins.

Aquestes camises, les he repassades totes i ja no hi falta cap botó.

Amb la roba no descansas fins que no l'has rentada, estesa, planxada i desada.

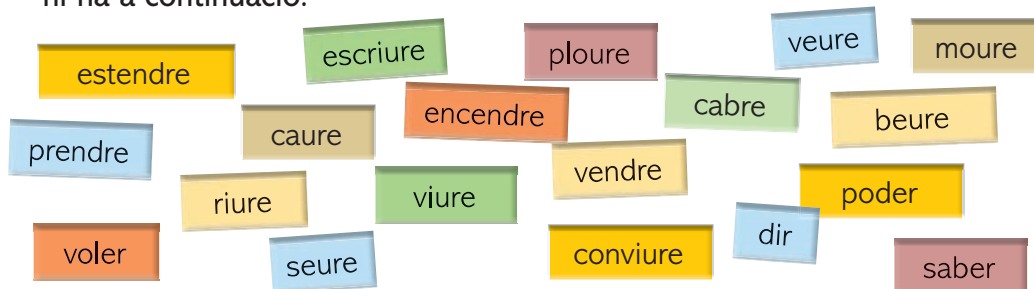

Formes verbals no personals

- Infinitiu (*cantar, perdre, dormir...*).
- Gerundi (*cantant, perdent, dormint...*).
- Participi (*cantat, perdut, dormit...*).

Repassar els gerundis irregulars

17. Responen les preguntes següents a partir de la llista de verbs que hi ha a continuació:

- Quins d'aquests verbs canvien una *u* de l'arrel de l'infinitiu per *v* en el gerundi? (*ploure* → *plovent*)
- Quins d'aquests verbs canvien una *u* de l'arrel de l'infinitiu per una *i* en el gerundi? (*seure* → *seient*)
- A quins d'aquests verbs els desapareix la *d* de l'infinitiu? (*entendre* → *entenent*)
- Quins d'aquests verbs canvien simplement les terminacions de l'infinitiu per les de gerundi? (*cabre* → *cabent*)
- Quins d'aquests verbs presenten una consonant velar en el gerundi (*gu* o *qu*)?

Practicar el gerundi

18. Per parelles, llegiu en veu alta les frases de la llista 1 substituint el símbol per la forma del verb entre parèntesis que hi correspongui mentre un company o una companya en comprova les solucions. Després intercanvieu els papers amb la llista 2.

Aprenent

- Ja pots anar (dir) que estalvies! Com és que t'has comprat tres jerseis dels bons (saber) que deus tants diners a tothom?
- Tenia un forat a la butxaca dels pantalons i li anaven (caure) les monedes que hi portava. Un veí li va dir, tot (riure): «Ja s'adona, senyor, que està (perdre) poder adquisitiu per moments?».
- (veure) com estan les coses, penso que farem bé (vendre) la botiga de roba i (engegar) un negoci d'alimentació.

c)	Veient com estan les coses, penso que farem bé venent la botiga de roba i engegant un negoci d'alimentació.
b)	Tenia un forat a la butxaca dels pantalons i li anaven caient les monedes que hi portava. Un veí li va dir, tot rient : «Ja s'adona, senyor, que està perdent poder adquisitiu per moments?».
a)	Ja pots anar dient que estalvies! Com és que t'has comprat tres jerseis dels bons sabent que deus tants diners a tothom?

Aprenent

Aprenent

- a) L'avi Ramon està (viure) amb un oncle meu a Igualada. No sé per què ho ha fet, (poder) viure amb nosaltres a Tarragona. Potser busca més tranquil·litat. Com que està (escriure) les seves memòries...
- b) Veig que continua (ploure). Saps què? Mentre jo estic (encendre) la llar de foc, tu vas (estendre) la roba al celobert, entesos?
- c) Vaig veure en Quim (seure) a la terrassa d'un bar i (beure) una gerra de cervesa d'aquelles que no te les acabes ni (volar) fer el valent.

- a) L'avi Ramon està vivint amb un oncle meu a Igualada. No sé per què ho ha fet, podent viure amb nosaltres a Tarragona. Potser busca més tranquil·litat. Com que està escrivint les seves memòries...
- b) Veig que continua plovent. Saps què? Mentre jo estic encenent la llar de foc, tu vas estenent la roba al celobert, entesos?
- c) Vaig veure en Quim seient a la terrassa d'un bar i bevent una gerra de cervesa d'aquelles que no te les acabes ni fer el valent.

Aprenent

Practicar sinònims i antònims

19. Anoteu un sinònim –i si escau, un antònim– de cadascun dels mots destacats en color.

- a) La seva senyora anava **vestida** de manera força **elegant**.
- b) Li encantava, quan venia algú, **ensenyar** tota la roba dels seus armaris.
- c) Hi havia moltes noies joves **guarnides** amb bruses **virolades**.
- d) Duia una jaqueta **arrugada**, com **sortida** d'un bagul de les golfes.

Sinonímia

- El que genera sinonímia és:
- El matís (*sentir / escoltar*).
 - El context (*canviar-se / mudar-se*).
 - El registre (*roba / vestuari*).
 - La varietat dialectal (*calces / pantalons*).

20. Per parelles, indiqueu alternativament l'antònim que correspon a cada una de les paraules següents:

abrigat precís moderat rellevant capaç complet
divisible endreçat personal cordat cosit real legal

definit lògic millorable reversible pacient calçat
pentinat propi cert perfecte vestit encertat racional

Prefixos per construir antònims

- **des-**: *cosit* → *descosit*
- **in-** o **im-**: *visible* → *invisible*, *mortal* → *immortal*
- **il-**: *legal* → *il·legal*
- **ir-**: *racional* → *irracional*

Som-hi

Funcions d'un cartell divulgatiu

- Informar d'un tema (*Es llencen tones diàries de roba a la brossa*).
- Instruir sobre un comportament (*Convé dipositar la roba en contenidors solidaris*).
- Exhortar per obtenir una conducta (*No llencis la roba. Sigues solidari*).

Presentar cartells instructius

21. Redacteu un escrit, per lliurar al centre educatiu, en què us afegiu a la campanya de responsabilitat pel que fa al bon ús de la roba entre els alumnes del centre i presenteu els cartells elaborats (dues-centes paraules, pel cap alt).

22. Escriviu el text definitiu del cartell, amb un eslògan que reclami l'atenció, les instruccions o els consells triats i ordenats amb coherència i redactats amb concisió i claredat. Descriviu també la il·lustració o il·lustracions amb què voleu acompanyar el text.

• Eslògan: _____

Instruccions

Il·lustració

Millorem-ho

Avaluar la redacció de cartells

23. En grups, intercanvieu-vos els escrits i els cartells que heu elaborat, i avalueu-ne els aspectes indicats en la graella. Proposeu, si cal, les millores que estimeu oportunes.

		Molt	Poc	Gens
a	S'aconsegueix la finalitat amb què ha estat redactat el text (informar i instruir o aconsellar)?			
b	La redacció és clara?			
c	S'han tingut en compte els aspectes treballats en la unitat (concordança de participis, correcció de gerundis i sinonímia o antonímia)?			
d	Hi ha faltes d'ortografia?			
e	La presentació és bona? El cartell és visualment atractiu?			

Precisar el significat de mots

24. Per parelles, llegiu els exemples que acompanyen cada paraula i definiu cada un d'aquests mots per tal de distingir-ne el significat. Si cal, consulteu el diccionari.

- 1
 - a) **gimnàs**: Avui he d'agafar la bossa d'anar al **gimnàs**.
 - b) **gimnàstica**: Hem de comprar samarretes noves a la nena per fer **gimnàstica**.
- 2
 - c) **assecar**: He **assecat** la roba al sol.
 - d) **eixugar**: **Eixuga't** les sabates a l'estoreta de l'entrada per no deixar petjades.
- 3
 - e) **ficar**: **Fica't** les mans a la butxaca, que fa fred!
 - f) **posar**: He **posat** la roba seca damunt el llit.
- 4
 - g) **espatlla**: Pots fer-me un massatge a l'**espatlla** esquerra?
 - h) **esquena**: Oh, tinc un mal d'**esquena** que no em puc moure!
- 5
 - i) **muscles**: Amb aquesta posició agafaràs dolor als **muscles**.
 - j) **músculs**: L'entrenador m'ha fet un pla per treballar tots els **músculs** principals del cos.
- 6
 - k) **vestidor**: Els **vestidors** de senyora són a la segona planta del gimnàs.
 - l) **vestuari**: Tot el **vestuari** de l'obra està a punt per emprovar.
- 7
 - m) **gran**: Aquesta botiga de roba és molt **gran**.
 - n) **gros**: Diuen que el peix **gros** es menja el petit.
- 8
 - o) **regnes**: M'he comprat unes **regnes** de pell per muntar a cavall.
 - p) **rendes**: Amb el lloguer de la botiga aconsegueixo unes bones **rendes**!

Comentem-ho

Fer valoracions

25. Feu-vos les preguntes que teniu a continuació, responeu-les i penseu cinc consells clau per fer visualment atractiu un cartell:

El tipus de lletra és important? I la grandària? Com han de ser les lletres: originals, clàssiques, primes, gruixudes...? Hi ha d'haver un titular o més d'un? Quantes mides diferents de lletra poden haver-hi en un cartell?

Els colors signifiquen alguna cosa? Quins tipus de colors us semblen més adequats per a un cartell: brillants, mats, vius, apagats, clars, foscos? Què cal tenir en compte abans de decidir-ho?

Hi ha d'haver fotos o són millors els dibuixos? Quantes il·lustracions hi ha d'haver? Han de ser en color o en blanc i negre?

Si en voleu més... 3 minuts o 150 paraules

3

Us correspon explicar oralment a un grup d'estudiants de Primària els consells que s'han de seguir en èpoques de molta calor: alimentació, begudes, vestit, exposició al sol...

150

El vostre fill acaba d'anar-se'n a viure sol. Està molt capficat en com ha de rentar adequadament la roba. Decidiu fer-hi broma i enviar-li un correu de com es fa servir una rentadora.

150

Una amiga us ha ofert un gosset acabat de néixer. No l'heu acceptat perquè sabeu què suposa tenir un animal a casa. Ella hi insisteix. Respondeu finalment amb un correu en què li descriviu les obligacions derivades de la cura de l'animal i que no esteu disposats a assumir.

3

La persona que us ajuda a fer la neteja de casa no estén la roba com us agrada. Expliqueu-li com voleu que pengi les diverses peces de roba (camises, samarretes, roba interior...) per tal que s'eixuguin més de pressa i es puguin plegar més fàcilment.

Edredó

Quan fa fred, molt fred, no va malament dormir sota d'un edredó fet de plomes d'ànec. Els països nòrdics han aprofitat de fa temps el plo-missol d'un ànec dels mars de l'Europa del nord (*eiderdun*) per abrigar-se al llit. És un ànec amb el ventre negre, el dors blanc i amb el cap amb

els colors a l'inrevés. Viu prop de les costes d'Islàndia, Noruega i Suècia. D'aquí la paraula va passar al francès (*édredon*) i, al segle XIX, al català. Ara hem substituït els edredons pels *nòrdics*, amb una filosofia i un material ben semblants.